

РЕЦЕНЗІЯ-ВІДГУК

на освітньо-наукову програму підготовки докторів філософії зі спеціальності
В 10 «Філософія» (ID 78716) в Національному аерокосмічному університеті
«Харківський авіаційний інститут»

Філософія в епоху прискореного технологічного поступу перетворюється на необхідну оптику для виживання людини та збереження її сутності. Освітньо-наукова програма «Філософія» (ID 78716), розроблена колективом кафедри філософії та суспільних наук ХАІ під керівництвом професора А. Артеменка, є прикладом глибокого розуміння ролі соціогуманітарного знання у високотехнологічному та динамічному світі

Головний фокус програми зосереджено довкола фундаментальної триади: Людина — Технологія — Суспільство. В умовах, коли аерокосмічна галузь, штучний інтелект та робототехніка розсувають межі можливого, виникає потреба в осмисленні нових онтологічних і гносеологічних статусів буття. Програма пропонує здобувачам не просто засвоєння фундаментального історико-філософського спадку, а й занурення в актуальний дискурс постгуманізму, оцифрованої реальності, нових іміджевих і візуальних стратегій, а також розв'язання проблем збереження людської ідентичності та ментального здоров'я в умовах постійних криз і технологічних трансформацій.

Особливою заслугою розробників програми є її чіткий прикладний і соціокультурний вектор. Філософія тут розглядається не як абстрактна теорія, а як практичний інструмент розв'язання реальних викликів сучасного українського та глобального суспільства. Дослідницька діяльність здобувачів спрямована перш за все на етичну та соціальну експертизу новітніх технологій: оцінку ризиків і наслідків упровадження штучного інтелекту, діджиталізації та оборонно-промислових розробок, де філософський аналіз виступає запорукою людиновимірності технічного поступу.

Акцентується увага на гуманітарній відповіді на екзистенційні виклики: розробку стратегій збереження ментального здоров'я, формування резильєнтності особистості та аналіз трансформацій ідентичності в умовах соціокультурних потрясінь і воєнно-техногенних загроз.

Програма висвітлює аналітичний супровід прийняття рішень: формування у випускників навичок соціального прогнозування, оцінки ризиків та консалтингу для органів державного управління, освітніх інституцій, громадського сектору та High-Tech бізнесу.

Зміст програмних результатів навчання (PH1–PH6) засвідчує прагнення сформувати у здобувача рівновагу між критичним мисленням, етичною відповідальністю та креативним синтезом. Використання системного світогляду як бази для вирішення практичних, екзистенційних і соціокультурних проблем дозволяє аспірантам здійснювати оригінальні міждисциплінарні дослідження. Філософія в даному контексті виступає рефлексійною та методологічною платформою для технічних наук, яка розвивається безпосередньо в стінах одного з найсильніших технічних університетів України.

Висновок. Освітньо-наукова програма «Філософія» (ID 78716) володіє потужним евристичним та прикладним потенціалом і високим науковим рівнем. Вона не лише відповідає усім формальним критеріям МОН України та вимогам Стандарту вищої освіти, але й пропонує оригінальну, суспільно затребувану концепцію філософської освіти 8-го рівня НРК. Програма заслуговує на повне схвалення, підтримку та реалізацію.

Рецензент:

Доктор філософських наук, професор,
професор кафедри філософії

Національного технічного університету

«Харківський політехнічний інститут»

Яків ТАРАРОСВ

